

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoCsp/51/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120279092
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Boborová Sninská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6120279092.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a členov senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a JUDr. Mariána Blahu, v právnej veci žalobcu MINIHOTOVOST, SE, so sídlom Námestí T. G. Masaryka 2392/17, 690 02 Břeclav, IČ: 04355211, Česká republika, právne zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava - mestská časť Dúbravka, proti žalovanej P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. C. XXX/XX, XXX XX W. nad U., právne zastúpenej Mgr. Martinou Kokovou, advokátkou, so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, o zaplatenie sumy 250,-- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 7Csp/44/2020-166 zo dňa 13. septembra 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 7Csp/44/2020-166 zo dňa 13. septembra 2021 v napadnutej časti prvej výrokovej vety **m e n í t a k**, že žalobu **z a m i e t a**.

II. Odvolanie žalovanej proti druhej výrokovej vete rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 7Csp/44/2020-166 zo dňa 13. septembra 2021 **o d m i e t a**.

III. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 7Csp/44/2020-166 zo dňa 13. septembra 2021 v napadnutej časti tretej výrokovej vety **m e n í t a k**, žalovanej priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

IV. Žalovanej priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom sp.zn. 7Csp/44/2020-166 zo dňa 13. septembra 2021 prvou výrokovou vetou žalovanej uložil povinnosť uhradiť žalobcovi istinu vo výške 250,-- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 250,-- Eur od 02.06.2017 až do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 12,-- Eur, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Druhou výrokovou vetou žalobu v časti uplatneného úroku z omeškania zostávajúcej časti zamietol a treťou výrokovou vetou žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica proti žalovanej domáhal zaplatenia istiny 250,-- Eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie zistil, že žalobca v postavení veriteľa a žalovaná v postavení dlžníčky dňa 27.04.2017 uzatvorili „Smlouvu o úvěru“ č. XXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“). Z obsahu samotného prostriedku procesného útoku súd prvej inštancie zistil, že na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanej jednorázový bezúčelový neviazaný úver v celkovej výške 250,-- Eur. Forma čerpania bola dojednaná vo forme bezhotovostného prevodu na účet žalovanej. Úroková sadzba ako odplata za poskytnutie

finančných prostriedkov bola dojednaná v sume 0 %, poplatok za poskytnutie úveru vo výške á 71,-- Eur, deň splatnosti poskytnutého úveru dojednaný ku dňu 25.05.2017. Z ďalšieho pripojeného písomného dôkazného materiálu prostriedku procesného útoku, a to záznamu o prevode finančných prostriedkov z peňažného ústavu Tatra banka, a. s. súd prvej inštancie zistil, že na základe uzatvoreného dvojstranného právneho úkonu žalobca ako veriteľ tieto finančné prostriedky dojednané vo výške podľa zmluvy bezhotovostným prevodom zaslal na účet samotnej žalobkyne. Tá istá okolnosť bola súdu preukázaná i z prehľadu výpisu príkazov z peňažného ústavu. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaná prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne doplnila obsah odporu proti platobnému rozkazu upomínacieho Okresného súdu Banská Bystrica o ďalšiu argumentáciu vo forme prostriedkov procesnej obrany. Namietla v súvislosti s ustanovením § 39, resp. § 40 Občianskeho zákonníka absolútnu neplatnosť právneho úkonu. V tomto smere žalovaná namietla okolnosť, že v tomto smere nie je pasívne legitimovaná z dôvodu okolnosti, že o poskytnutie finančných prostriedkov vo forme úveru žalobcu nepožiadala, elektronický podpis, ktorý je učený na dvojstrannom právnom úkone, nie je elektronickým podpisom, ktorý by realizovala samotná žalovaná. Pripustila okolnosť, že v tomto smere právne kroky realizoval je vtedajší druh. Pripustila taktiež okolnosť, že jej druh disponoval v tom čase s jej občianskym preukazom opatreným čipovacím zariadením na realizáciu elektronického podpisu. Čo sa týka vyslovenia absolútnej neplatnosti právneho úkonu, a to zmluvy o poskytnutí predmetného spotrebiteľského úveru, absolútnu neplatnosť tohto úkonu žalovaná zdôvodnila taktiež sankciou v zmysle ustanovenia § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v náväznosti na faktickú a právnu skutočnosť, že samotný žalobca je právnickou osobou, ktorá má sídlo mimo územia Slovenskej republiky, zo samotného oznámenia Národnej banky Slovenskej republiky vyplýva jednoznačne okolnosť, že žalobca na území Slovenskej republiky nedisponuje povolením na výkon súkromno - podnikateľskej činnosti vo forme poskytovania úverov, resp. spotrebiteľských úverov, čo samé o sebe činí uzatvorený právny úkon absolútne neplatným. Zároveň v prípade kvalifikácie uplatneného nároku súdom ako bezdôvodného obohatenia vzniesla námietku premlčania do uplatneného nároku a príslušenstva.

3. Súd prvej inštancie prioritne skúmal otázku aktívnej legitímácie na strane samotného žalobcu. V tomto štádiu sporu súd prvej inštancie zistil, že žalobca je právnická osoba, vykonávajúca podnikateľskú činnosť na území ČR, resp. SR. Zapísaná je v obchodnom registri vedenom na Krajskom súde Brno, oddiel H zložka 602. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázanú okolnosť, že samotná žalovaná je fyzickou osobou, s miestom trvalého pobytu na území Slovenskej republiky. Súd prioritne skúmal pri posudzovaní uplatneného nároku právny poriadok aplikovateľný na posúdenie veci. Z obsahu samotného zmluvného záväzku súd prvej inštancie zistil, že účastníci si zvolili právo Českej republiky. Po posúdení právneho poriadku Českej republiky a Slovenskej republiky súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade slovenský právny poriadok poskytuje vyššiu právnu ochranu spotrebiteľovi ako právo Českej republiky. Z týchto dôvodov, vzhľadom na dikciu § 9 ods. 3 a § 10 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len „ZMPS“), súd prvej inštancie na uplatnený nárok aplikoval slovenské právo, konkrétne zákon o spotrebiteľských úveroch, a to vzhľadom na nadobudnutie jeho účinnosti a dátum uzatvorenie dvojstranného právneho úkonu.

4. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca vzhľadom na jeho označenie nie je výnimkou napĺňajúcou podmienky ustanovenia § 20 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch, a teda jeho eventúálna podnikateľská činnosť v oblasti poskytovania finančných prostriedkov na území Slovenskej republiky podlieha rozhodnutiu podľa § 20 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

5. Súd prvej inštancie uviedol, že nedodržanie zákonom ustanovenej formy právneho úkonu spôsobuje jeho absolútnu neplatnosť. Konštatoval, že čo sa týka samotnej zmluvy o poskytnutí úveru, o ktorú žalobca opiera plnenie nároku, tento právny úkon je absolútne neplatným právnym úkonom, nakoľko svojím obsahom nenapĺňa dikciu platnej právnej úpravy slovenského právneho poriadku. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie nevykonával ďalšie dokazovanie ohľadom namietaných okolností vo forme procesnej obrany zo strany žalovanej a to, autentickosti elektronického podpisu prevzatia finančných prostriedkov samotnou žalovanou.

6. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie nesporne preukázané, že zo strany žalobcu došlo v prospech žalovanej k plneniu finančného obnosu vo výške 250,-- Eur, a to dňa 27.04.2017 bezhotovostným prevodom z účtu na účet. Z prostriedkov procesného útoku mal súd prvej inštancie

zrejmu nezameniteľnú výšku poskytnutých finančných prostriedkov, ktorá v konečnom dôsledku nebola namietaná ani zo strany žalovanej. Čo sa týka obrany žalovanej, v súvislosti so skutočnosťou, že finančné prostriedky ona neprevzala, táto pochybnosť bola vyvrátená, a to prostriedkami procesného útoku, nakoľko z týchto bolo nesporné, že finančná hotovosť vo výške 250,-- Eur bola pripísaná na účet vlastnícky patriaci samotnej žalovanej. V tomto smere súd prvej inštancie konštatoval, že nemôže byť na úkor samotného žalobcu, že rodinné vzťahy samotnej žalovanej umožňovali v tomto čase osobe blízkej vybrať z jej účtu tieto finančné prostriedky a eventuálne použiť pre svoju potrebu.

7. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalovaná vo forme prostriedkov procesnej obrany pri kvalifikovaní uplatneného nároku súdom ako bezdôvodné obohatenie zniesla námietku premlčania. K začiatku behu objektívnej premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie konštatoval, že k uzatvoreniu dvojstranného právneho úkonu medzi účastníkmi konania došlo dňa 27.04.2017, tento dátum je identický s dátumom kedy na základe tohto právneho úkonu došlo k plneniu zo strany žalobcu v prospech žalovanej. V zmysle potvrdenia upomínacieho Okresného súdu Banská Bystrica mal súd prvej inštancie preukázané, že k uplatneniu nároku samotným návrhom na vydanie platobného rozkazu na tomto súde došlo dňa 06.04.2020. Vzhľadom na trojročnú premlčaciu objektívnu lehotu súd prvej inštancie v tomto smere kvalifikoval obranu žalovanej ako účelovú vzhľadom na okolnosť, že samotná žaloba bola podaná na Okresnom súde Banská Bystrica 21 dní pred uplynutím objektívnej premlčacej lehoty.

8. K vznesenej námietke premlčania žalovanou, že táto uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty, sa súd prvej inštancie nestotožnil s argumentáciou žalovanej v tomto smere. Zo súdnej praxe pre súd prvej inštancie vyplývala okolnosť, že čo sa týka začiatku behu premlčacej lehoty v ostatných konaniach, kde nároky zo spotrebiteľskej zmluvy boli uplatňované spotrebiteľom, súdy kládli začiatok behu subjektívnej premlčacej lehoty striktno podľa zákonnej úpravy do času, kedy sa účastník zmluvného vzťahu na strane spotrebiteľa dozvedel o výške, resp. o zodpovednostnom subjekte v tomto smere. Nie zriedka bolo v záveroch súdnych rozhodnutí konštatované, že takúto vedomosť účastník zmluvného vzťahu na strane spotrebiteľa získal po tom, čo vyhľadal pomoc advokáta. Analogicky rešpektujúc rovnosť zbraní v civilnom súdnom konaní súd prvej inštancie v súdnej veci začiatok behu premlčacej lehoty subjektívneho charakteru kládil do dátumu kedy sa samotný žalobca dozvedel o bezdôvodnom obohatení o subjekte, ktorý bezdôvodné obohatenie spôsobil, čo najskôr mohlo byť prevzatím právneho zastúpenia datovaného dňom 05.02.2020 splnomocneného právneho zástupcu žalobcu JUDr. Katarínou Hegedúšovou. Pri takomto posúdení vznesenej námietky premlčania súd prvej inštancie konštatoval, že pri uplatnení nároku návrhom na vydanie platobného rozkazu dňa 06.04.2020 nedošlo k uplynutiu ani subjektívnej premlčacej lehoty. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej do uplatneného nároku súd prvej inštancie kvalifikoval ako nedôvodnú.

9. V čase poskytovania finančných prostriedkov vo forme úveru zo strany žalobcu žalovanej predstavovala výška zákonného úroku 5 percentuálnych bodov. Vzhľadom na uplatnený úrok z omeškania z priznanej istiny vo forme zákonného úroku z omeškania, súd prvej inštancie žalobcovi priznal úrok z omeškania v zmysle platnej právnej úpravy slovenským právnym poriadkom vo výške 5 %, v zostávajúcej časti súd žalobu zamietol.

10. Súd prvej inštancie mal z dôkazného materiálu predloženého žalobcom preukázané, že v súvislosti s vymáhaním pohľadávky žalobca zaslal žalovanej štyrikrát upomienku, pričom suma 12,-- Eur zodpovedá poplatkom za poštovné pre doručenie týchto upomienok. Vzhľadom na ustanovenie § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie vyhovel uplatnenému nároku i na náklady spojené s uplatnením pohľadávky.

11. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pričom uviedol, že žalobca bol v konaní neúspešný len v nepatrnej časti uplatneného nároku.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožnila sa s odôvodnením súdu prvej inštancie týkajúceho sa začiatku plynutia

subjektívnej premlčacej doby v odseku 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku, a to že žalobca sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení na strane žalovanej najskôr prevzatím právneho zastúpenia datovaného dňom 05.02.2020. Uvedenú argumentáciu súdu prvej inštancie považoval za nesprávnu a v zjavnom rozpore s princípom ochrany spotrebiteľa. Poukázala na to, že žalobca ako právnická osoba - podnikateľ poskytuje peňažné prostriedky fyzickým osobám od roku 2015 a od tohto roku bol aj je účastníkom mnohých súdnych konaní v rámci ktorých konajúce súdy mnohokrát opakovane rozhodli, že zmluvy o úvere uzatvorené medzi ním ako veriteľom a fyzickými osobami ako dlžníkmi sú absolútne neplatné a nároky žalobcu ako veriteľa z takýchto zmlúv možno posúdiť len ako bezdôvodné obohatenie a že žalobca ako podnikateľ má poznať právne predpisy, ktoré sa na výkon jeho podnikateľskej činnosti vzťahujú, a to aj platné právne predpisy pre posúdenie jeho spôsobilosti na poskytovanie spotrebiteľských úverov a pôžičiek. Mala za to, že žalobca od okamihu predloženia návrhu zmluvy o úvere a od okamihu poukázania peňažných prostriedkov na označený bankový účet mal vedomosť, že vo vzťahu k fyzickým osobám označeným v neplatných zmluvách o úvere, a teda aj voči nej konal v rozpore so zákonom a v rozpore s dobrými mravmi, t.j. žalobca už v čase poukázania finančných prostriedkov na bankový účet označený v neplatnej zmluve o úvere vedel, že takto poskytnuté peňažné plnenie je pre fyzické osoby bezdôvodným obohatením a nie úverom. Žalovaná uviedla, že v jej prípade došlo k poukázaniu peňažných prostriedkov na označený bankový účet dňa 27.04.2017, t.j. právo žalobcu na vydanie sumy 250,-- Eur s príslušenstvom sa premlčalo dňa 27.04.2019 uplynutím dvojročnej premlčacej doby, teda ešte pred podaním žaloby na súd. Preto nesúhlasila s odôvodnením súdu prvej inštancie, že ňou vznesená námietka premlčania je nedôvodná. Mala za to, že súd prvej inštancie mal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 250,-- Eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu zamietnuť z dôvodu jeho premlčania.

13. Žalovaná v odvolaní ďalej vyjadrila svoj nesúhlas s priznaním príslušenstva pohľadávky súdom prvej inštancie, nakoľko nárok žalobcu považuje v celom rozsahu za premlčaný a v nadväznosti na túto skutočnosť neuznáva nárok žalobcu na akékoľvek príslušenstvo pohľadávky. Súd prvej inštancie nesprávne priznal žalobcovi nárok na zákonné príslušenstvo pohľadávky - na úroky z omeškania a na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Namietala, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo žalobcovi priznal nárok na zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 250,-- Eur práve od doby 02.06.2017 a na základe akých skutočností a dôkazov súd prvej inštancie ustálil, že práve týmto dňom sa dostala proti žalobcovi do omeškania.

14. Nakoniec žalovaná v odvolaní nesúhlasila s priznaným príslušenstvom pohľadávky vo výške 12,-- Eur, nakoľko táto suma v žiadnom prípade nezodpovedá poplatkom za poštovné pre doručovanie upomienok. Uviedla, že žalobca tieto skutočnosti počas celého konania pred súdom prvej inštancie ani netvrdil a ani v tomto smere neprodukoval žiadne dôkazy. Žalobca netvrdil, že jej doručoval upomienky prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s. a ani netvrdil, že mu v tejto súvislosti mali vzniknúť náklady. Pokiaľ súd prvej inštancie pri určovaní výšky náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vychádzal z upomienok predložených žalobcom uviedla, že tieto jej zo strany žalobcu neboli vôbec doručené, a to ani poštou, ani e-mailom a ani formou sms správy. Doručovanie upomienok prostredníctvom poštového podniku a výšku nákladov s tým spojených žalobca v konaní vôbec nepreukázal. Vyslovila názor, že súd prvej inštancie v tejto súvislosti nezohľadnil skutočnosť, že zmluvu o úvere vyhlásil za absolútne neplatnú, a teda nemôže z absolútne neplatného právneho úkonu priznať žalobcovi náhradu nákladov v sadzbe, ktorú určuje iba absolútne neplatná zmluva. V tomto smere považovala postup a rozhodnutie súdu prvej inštancie za absolútne nesprávny a v rozpore s princípom ochrany spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a žalobcu zaviazne na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

15. K odvolaniu žalovanej vyjadrenie podané nebolo.

16. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 CSP, prejednal odvolanie žalovanej v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, rešpektujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP, nenariadil pojednávanie, pretože nepovažoval za potrebné doplniť alebo zopakovať dokazovanie (ust. § 385 ods. 1 CSP) a contrario a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej v časti prvej výrokovej vety a tretej výrokovej vety je dôvodné, a preto podľa ust. § 388 CSP v tejto napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zmenil. Odvolací súd ďalej dospel k záveru, že odvolanie žalovanej

proti druhej výrokovej vete je potrebné odmietnuť podľa § 386 písm. b) CSP, nakoľko bolo podané neoprávnenou osobou.

17. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca sa v predmetnom konaní proti žalovanej domáhal zaplata sumy 250,-- Eur s príslušenstvom na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXX uzavretej medzi ním a žalovanou dňa 24.04.2017 prostredníctvom webovej stránky žalobcu. Na preukázanie uplatneného nároku žalobca spolu so žalobou predložil zmluvu o úvere, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, výzvu na okamžité uhradenie dlžoby pred začatím súdneho konania zo dňa 05.02.2020, výzvu na okamžité uhradenie dlžoby pred začatím súdneho konania zo dňa 02.03.2020 a potvrdenia o zaslaných upomienkach zo dňa 29.05.2017, 30.05.2017, 27.03.2020 a 31.03.2020. Zo záznamu o prevode finančných prostriedkov z peňažného ústavu Tatra banka, a.s., Bratislava, ako aj z výpisu z účtu predloženého žalobcom odvolací súd zistil, že žalobca dňa 27.04.2017 na základe zmluvy o úvere žalovanej zaslal bezhotovostným prevodom finančné prostriedky vo výške 250,-- Eur na účet žalovanej. Rozsudkom sp.zn. 7Csp/44/2020-89 zo dňa 19. 10.2020 súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací uznesením sp.zn. 41CoCsp/20/2021-126 zo dňa 16.06.2021 rozsudok súdu prvej inštancie sp.zn. 7Csp/44/2020-89 zo dňa 19. 10.2020 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Následne súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobe žalobcu o zaplata 250,-- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 250,-- Eur od 02.06.2017 až do zaplata, nákladov spojených s uplatnením pohľadávok vo výške 12,-- Eur vyhovel a v časti uplatneného úroku z omeškania v zostávajúcej časti zamietol.

18. Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

19. Citované ustanovenie § 385 ods. 1 CSP nepovažuje za nutné, aby sa spravidla vždy nariaďovalo pojednávanie. Zakotvilo pravidlo, podľa ktorého je odvolací súd povinný nariadiť pojednávanie iba v tomto ustanovení vymenovaných prípadoch, t.j. ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje výhradne odvolací súd.

20. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v predmetnej veci vykonal vyčerpávajúce dokazovanie a skutkové zistenia ohľadne zistenia, či medzi stranami bola platne uzavretá zmluva o úvere, či nárok uplatnený žalobcom je možné považovať za nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a následne premičania žalobcom uplatneného nároku. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepovažoval za potrebné zopakovať ani dopĺňať vykonanie dokazovania, preto podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že nie je potrebné na prejednanie odvolania nariadiť pojednávanie. Odvolací súd zároveň uvádza, že pri rozhodovaní o odvolaní žalovanej neaplikuje žiadne ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom posúdení nebolo použité a bolo by pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce. Odvolací súd preto nepovažoval za potrebné vyzvať strany sporu podľa § 382 CSP, aby sa vyjadrili k použitiu iného právneho predpisu. Odvolací súd v predmetnej veci nezistil ani existenciu dôležitého verejného záujmu, pretože žalobcom uplatnený nárok na zaplata istiny 250,-- Eur s príslušenstvom na základe zmluvy o úvere sa týka ochrany práv a právom chránených záujmov len sporových strán v tomto konkrétnom konaní.

21. Podľa § 9 ods. 1 ZMPS účastníci zmluvy môžu si zvoliť právo, ktorým sa majú spracovať ich vzájomné majetkové vzťahy, ak osobitný zákon neustanovuje inak; môžu tak urobiť i mlčky, ak nie je vzhľadom na okolnosti pochybnosť o prejavenej vôli.

22. Podľa § 9 ods. 3 ZMPS, ak si účastníci spotrebiteľskej zmluvy zvolili právo, ktoré poskytuje spotrebiteľovi menšiu ochranu jeho práv ako slovenský právny poriadok, ich vzťahy sa spravujú slovenským právnym poriadkom.

23. Podľa § 10 ods. 4 ZMPS, ak účastníci nezvolia rozhodujúce právo, ich záväzkové vzťahy sa spravujú právnym poriadkom, použitie ktorého zodpovedá rozumnému usporiadaniu daného vzťahu.

24. Podľa § 20 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch o udelení povolenia rozhoduje Národná banka Slovenska na základe písomnej žiadosti o udelenie povolenia (ďalej len "žiadosť o povolenie"). Žiadosť o povolenie predkladá žiadateľ, ktorý chce poskytovať spotrebiteľské úvery (ďalej len "žiadateľ"). Žiadosť o zmenu povolenia predkladá žiadateľ, ktorý je veriteľom. Na konanie o udelení povolenia alebo o zmene povolenia sa vzťahuje osobitný predpis (poznámka pod čiarou: Zákon č. 747/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov), ak odseky 3 a 8 neustanovujú inak.

25. Podľa § 20 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch Národná banka Slovenska zapíše do registra veriteľov veriteľa, ktorý je bankou alebo pobočkou zahraničnej banky (poznámka pod čiarou: § 2 ods. 1, 5 a 8 zákona č. 483/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov) aj bez predloženia návrhu na zápis do registra veriteľov.

26. Podľa § 11 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba podľa prvej vety je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere; tým nie je dotknuté právo zmluvných strán dohodnúť sa na dlhšej lehote na vrátenie poskytnutého finančného plnenia a právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz alebo v splátkach v lehote kratšej, ako bola dohodnutá v zmluve podľa prvej vety.

27. Podľa § 40 ods.1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

28. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

29. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

30. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

31. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

32. Preskúmaním veci odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovanou je neplatným právnym úkonom podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca, ktorý je právnickou osobou zapísanou v Obchodnom registri Českej republiky vykonávajúcou podnikateľskú činnosť na území Českej republiky nie je zapísaný do registra veriteľov v zmysle § 20 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch. Z uvedeného dôvodu podľa § 20 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch žalobca nie je oprávnený na území Slovenskej republiky vykonávať podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania finančných prostriedkov na území Slovenskej republiky. Takáto zmluva je podľa § 11 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch neplatná, pričom podľa tohto ustanovenia spotrebiteľovi vzniká povinnosť vydať veriteľovi poskytnuté finančné plnenie titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

33. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie v súlade s vyššie uvedeným správne posúdil nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a v konaní bolo preukázané, že žalobca v prospech žalovanej bezhotovostným prevodom z účtu na účet dňa 27.04.2017 zaslal finančné prostriedky vo výške 250,-- Eur, súd prvej inštancie správne posudzoval plynutie premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie ďalej v napadnutom rozhodnutí správne konštatoval, že k uzatvoreniu zmluvy o úvere medzi stranami sporu došlo dňa 27.04.2017 a že tento dátum je identický s dátumom, kedy na základe tejto zmluvy došlo zo strany žalobcu k plneniu v prospech žalovanej a na základe takto zisteného skutkového stavu správne posúdil plynutie objektívnej

premlčacej doby podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie však v predmetnej veci nesprávne posúdil začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

34. Citované ustanovenie § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka pre vydanie bezdôvodného obohatenia stanovuje subjektívnu premlčaciu dobu dvojročnú a objektívnu trojročnú premlčaciu dobu, resp. v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia desaťročnú premlčaciu dobu. Začiatok subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je stanovený v § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a sú na sebe nezávislé čo do svojho plynutia, jeho začiatku a konca. Ak skončí plynutie ktorejkoľvek z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na plynutie druhej premlčacej doby. Pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal.

35. Odvolací súd mal v predmetnej veci preukázať, že vzhľadom na to, že žalobca mal vedomosť, že nemá oprávnenie vykonávať podnikateľskú činnosť spočívajúcu v poskytovaní alebo sprostredkovaní spotrebiteľského úveru na území Slovenskej republiky a z tohto dôvodu je zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu neplatná, žalobca mal vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia dňom poskytnutia finančných prostriedkov dňa 27.04.2017 a nie v deň, kedy právna zástupkyňa žalobcu prevzala právne zastupovanie žalobcu, ako to nesprávne uviedol súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka potom subjektívna dvojročná premlčacia doba na uplatnenie tohto nároku žalobcovi uplynula dňom 27.04.2019. Žalobca podal predmetnú žalobu na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 06.04.2020, t.j. po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá uplynula dňom 27.04.2019. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovanej v tejto časti je dôvodné. Vzhľadom na to, že došlo k premlčaniu žalobcom uplatneného nároku v celom rozsahu, odvolací súd sa ďalej už nezaoberal námietkami žalovanej týkajúcimi sa príslušenstva pohľadávky a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.

36. Odvolací súd navyše uvádza, že v prípade, aj keby nárok žalobcu na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky nebol premlčaný, žalobcovi nárok na náhradu týchto nákladov nevznikol vzhľadom na to, že súd vyhodnotil zmluvu o úvere uzavretú medzi stranami sporu ako neplatný právny úkon a nároky vyplývajúce z neplatného právneho úkonu nie je možné ani priznať.

37. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

38. Podľa citovaného ustanovenia CSP oprávnenou stranou na podanie odvolania je strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. V danom prípade súd prvej inštancie druhou výrokovou vetou napadnutého rozsudku žalobu v časti uplatneného úroku z omeškania v zostávajúcej časti zamietol, to znamená, že v tejto časti bolo rozhodnutie vydané v prospech žalovanej. Odvolací súd preto dospel k záveru, že žalovaná nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania proti druhej výrokovej vete napadnutého rozsudku.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

41. Vzhľadom na to, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ktorou súd prvej inštancie žalobe v časti o zaplatenie istiny vo výške 250,-- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 250,-- Eur od 02.06.2017 až do zaplatenia a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 12,-- Eur zmenil a žalobu zamietol a súd prvej inštancie žalobu v časti uplatneného úroku z omeškania v zostávajúcej časti zamietol, odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie aj v napadnutej časti tretej výrokovej vety, ktorým súd prvej inštancie žalobcovi proti žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu a neúspechu strán sporu v konaní. Odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná mala v predmetnom konaní úspech v plnom rozsahu, a preto v súlade s § 255 ods. 1 CSP má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalobcovi, ktorý v konaní úspech nemal v rozsahu 100 %.

42. S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie predmetnú vec nesprávne právne posúdil, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti prvej a tretej výrokovej vety podľa § 388 CSP zmenil a odvolanie žalovanej proti druhej výrokovej vete podľa § 386 písm. b) CSP odmietol, nakoľko bolo podané neoprávnenou osobou.

43. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, v nadväznosti na § 255 ods. 1a 2 CSP. Žalovaná mala v odvolacom konaní neúspech len v nepatrnej časti, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania plnom rozsahu. Odvolací súd preto žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

44. O výške náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

45. Rozsudok bol jednohlasne schválený členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).